

Riktlinjer för
Servering av alkohol

Riktlinjer för servering av alkoholhaltiga drycker

Den svenska alkoholpolitikens mål är att främja folkhälsan genom att minska alkoholens medicinska och sociala skadeverkningar (regeringens proposition 2009/10:125).

Den kommunala riktlinjen beskriver vad som gäller enligt alkohollagen (2010:1622) och anslutande föreskrifter.

För dig som avser söka serveringstillstånd hittar du här vilka lokala förhållanden som kommunen tar hänsyn till vid tillståndsprövningen. Det ger en förutsebarhet för om planerad etablering kan beviljas tillstånd.

Utredning och beslut om serveringstillstånd

Kommunens socialnämnd ansvarar för tillståndsgivning, tillsyn och sanktionsärenden för serveringstillstånd enligt alkohollagen.

Försäljning av alkoholdrycker är alltid tillståndspliktig.

Serveringstillstånd krävs dock inte för servering som ordnas med *samtliga* nedanstående förutsättningar uppfyllda:

1. avser ett enstaka tillfälle för vissa i förväg bestämda personer,
2. sker utan vinstintresse och utan annan kostnad för deltagarna än kostnaden för inköp av dryckerna, och
3. äger rum i andra lokaler än där det bedrivs yrkesmässig försäljning av alkohol- eller lättdrycker.

Serveringstillstånd

(stadigvarande, under viss tid eller tillfälligt).

Tillstånd ges utifrån följande kriterier:

- Sökandens lämplighet
(8 kap 12 § alkohollagen)
- Serveringsställets lämplighet
(8 kap 14-16 §§ alkohollagen)
- Olägenheter ur alkoholpolitisk synpunkt
(8 kap 17 § alkohollagen)

Serveringstillstånd

Tänker du söka serveringstillstånd?

Här hittar du vilka lokala förhållanden som Strömsunds kommun tar hänsyn till vid tillståndsprövningen.

Det ger en förutsebarhet för om planerad etablering kan beviljas tillstånd.

VISSTE DU ATT...

Försäljning av alkoholdrycker är alltid tillståndspliktig.

Sökandens lämplighet

För att få (och behålla) ett serveringstillstånd krävs att den sökande kan visa sig lämplig att bedriva verksamheten med hänsyn till personliga och ekonomiska förhållanden.

Vid bedömning skall beaktas om sökande är skyldig till brott och under senare åren brutit mot exempelvis alkohollag, skattelag eller annan lagstiftning.

Sökanden ska enligt Statens Folkhälsoinstituts föreskrifter (*FHIFS 2010:7*) genomföra ett kunskapsprov hos kommunen för att styrka sina kunskaper i alkohollagen.

Intyg om godkänt kunskapsprov är giltigt i tre år för motsvarande tillstånd.

Undantag från skyldigheten att genomgå kunskapsprov återfinns i 10 §, samma föreskrift.

Kommunen begär därefter yttrande från polisen, skatteverket, kronofogdemyndigheten och räddningstjänsten, i vissa förekommande fall kan kommunen välja ytterligare remissinstanser.

Serveringsställets lämplighet

Serveringstillstånd ska omfatta ett visst avgränsat utrymme som disponeras av tillståndshavaren. Serveringslokalen skall vara lätt överblickbar för personalen.

Tillstånd för servering till allmänheten året runt eller årligen under viss tidsperiod får meddelas endast om serveringsstället har ett kök för allsidig matlagning, samt att de tillhandahåller lagad mat med ett varierat urval.

Under sen kvällstid, från klockan 23.00, ställs inte lika höga krav på variation och allsidighet. Det kan då vara tillräckligt att serveringsstället erbjuder tre olika rätter av enklare karaktär.

Livsmedelsanläggningen ska uppfylla gällande krav i livsmedelslagstiftningen.

Lokalen ska vara lämplig från brandskydds-, miljö- och hälsoskyddssynpunkt och det ska finnas godkänd ventilationsbesiktning.

Det skall finnas utrymme för ett tillfredsställande antal sittande gäster. Lokal och möblering skall vara av rimlig restaurangstandard.

Ombyggnad av serveringsstället som medför en väsentlig ändring av serveringslokalerna ska anmälas till kommunen.

Enligt kommunens allmänna lokala ordningsföreskrifter som återfinns i kommunens författningssamling kapitel 1:1, 13 § anges förtäringförbud för alkoholdrycker på utpekade platser inom kommunens tätorter. Serveringstillstånd kan medges inom dessa områden men ska bedömas restriktivt framförallt utifrån polisens yttrande.

Sökandens lämplighet

För att få (och behålla) ett serveringstillstånd krävs att den sökande kan visa sig lämplig att bedriva verksamheten med hänsyn till personliga och ekonomiska förhållanden.

Serveringsställets lämplighet

Tillstånd för servering till allmänheten året runt eller årligen under viss tidsperiod får meddelas endast om serveringsstället har ett kök för allsidig matlagning, samt att de tillhandahåller lagad mat med ett varierat urval.

Lokalen skall vara lämplig från brandskydds- och miljö- och hälsoskydds synpunkt och det ska finnas godkänd ventilationsbesiktning.

Olägenheter ur alkoholpolitisk synpunkt

Enligt alkohollagen får serveringstillstånd vägras om serveringen kan befaras medföra olägenheter från alkoholpolitisk synpunkt, även om övriga krav är uppfyllda.

Miljö- och byggnämnden skall beakta serveringsställets läge, eventuell risk för störningar på omgivningen eller sanitära olägenheter. Om verksamheten orsakar, eller bedöms kunna orsaka sanitär olägenhet är detta skäl att förvägra, begränsa eller återkalla tillstånd.

Alkoholpolitiska olägenheter anses föreligga:

- i de fall polismyndigheten avstyrker ansökan med hänvisning till kända eller befarade ordningsproblem, på serveringsstället eller i dess närmaste omgivning,ar,
- i de fall miljö- och byggnämnden avstyrker ansökan med hänvisning till att närboende utsätts eller riskerar att utsättas för störningar från serveringsstället,
- i de fall kommunen känner till, eller har skäl att befarar, missförhållanden på eller intill serveringsstället,
- serveringstillstånd till anläggningar med speciell inriktning på en ungdomlig publik upp till 25 års ålder – bör bedömas med stor restriktivitet.

Serveringstider

Normaltid för servering av spritdrycker, vin och starköl är kl. 11.00 till kl. 1.00. Kommunen får besluta om andra tider för serveringen.

I kommunen medges serveringstillstånd längst till kl. 2.00. Inriktningen för att medge servering utöver normaltiden till kl. 2.00 är att serveringsverksamheten, serveringsställets belägenhet och antalet gäster är av sådan omfattning att behov av förlängd serveringstid föreligger. Vid bedömning skall stort avseende fästas vid polisens respektive miljö- och byggnämndens bedömningar.

Serveringsstället ska vara utrymt senast 30 minuter efter serveringstidens utgång.

Tillfälliga tillstånd för servering till allmänheten

Tillfälliga tillstånd för alkoholserving kan normalt gälla för någon eller några dagar, praxis är max två månader eller totalt 12 gånger under ett kalenderår i samma serveringslokal.

Serveringsstället skall tillhandahålla lagad mat, minst tre rätter av olika karaktär. Det ska finnas ett tillfredsställande urval av lätt- och alkoholfria drycker.

Tillfälligt tillstånd ska inte bifallas av tjänstemännen i avvaktan på stadigvarande tillstånd.

Olägenheter ur alkoholpolitisk synpunkt

Enligt alkohollagen får serveringstillstånd vägras om serveringen kan befaras medföra olägenheter från alkoholpolitisk synpunkt, även om övriga krav är uppfyllda.

Serveringstider

Normaltid för servering av spritdrycker, vin och starköl är klockan 11.00–1.00.

Kommunen får besluta om andra tider för serveringen.

Tillfälliga tillstånd för servering till allmänheten

Det ska finnas ett tillfredsställande urval av lätt- och alkoholfria drycker.

Servering till slutna sällskap

Med slutna sällskap avses sådana sammanslutningar eller grupperingar som är av relativt begränsad omfattning och som har en personkrets som i princip är känd på förhand och som har ett gemensamt intresse. Övrig servering är att anse som servering till allmänheten.

Information om evenemanget får inte annonseras eller anslås på allmän plats om det handlar om ett slutet sällskap.

Tillfällig servering till slutna sällskap ställer samma krav på mat-utbud och dryck som tillfällig servering till allmänheten.

Ideella föreningar och stiftelser med flera ska ha en tillfredsställande organisation och ha antagit stadgar för sin verksamhet.

Övriga tillstånd

För den som bedriver cateringverksamhet kan stadigvarande serveringstillstånd till slutna sällskap meddelas. Förutsatt att verksamheten har ett eget kök och att den lokal där serveringen sker varje gång anmäls till kommunen.

Den som har stadigvarande serveringstillstånd som omfattar spritdrycker kan efter anmälan till kommunen få krydda spritdryck för servering av snaps i den egna rörelsen.

Provsmakning kan anordnas i egna serveringslokaler för den som har ett stadigvarande tillstånd, anmälan görs till kommunen.

Partihandlare kan ansöka om tillfälligt tillstånd för provsmakning.

Tillverkare av alkoholdrycker, med stadigvarande tillstånd kan efter anmälan erbjuda provsmakning av de egenproducerade dryckerna.

Ansökan

Tillsammans med ansökan ska den sökande bifoga dokumentation för att visa på personlig och ekonomisk lämplighet samt att registreringar hos bolagsverk, skatteverk med mera finns för bolagets räkning.

Förteckning över vad som ska bifogas finns med på blanketten om ansökan.

Den sökande ska betala in provningsavgift för det sökta tillståndet och kunskapsprov enligt den kommunala taxan. Taxan återfinns på kommunens hemsida.

Föreningar ska vid ansökan bifoga stadgar, styrelsens sammansättning, senaste verksamhetsberättelse och medlemsförteckning.

Sökande föreningar med ekonomiskt bidrag för barn- och ungdomsverksamhet ska kunna uppvisa en aktuell alkohol- och drogpolicy.

Servering till slutna sällskap

Information om evenemanget får inte annonseras eller anslås på allmän plats om det handlar om ett slutet sällskap.

Övriga tillstånd

Provsmakning kan anordnas i egna serveringslokaler för den som har ett stadigvarande tillstånd, anmälan görs till kommunen.

Ansökan

Förteckning över vad som ska bifogas finns med på blanketten om ansökan.

Den sökande ska betala in provningsavgift för det sökta tillståndet och kunskapsprov enligt den kommunala taxan.

Taxan återfinns på kommunens hemsida.

Handläggningstider

Handläggningstiden för stadigvarande tillstånd beräknas normalt vara två till tre månader, efter att prövningsavgift erlagts och kompletta ansökningshandlingar lämnats in.

För ansökan om tillfälligt tillstånd till allmänheten beräknas en handläggningstid på fem veckor från det att ansökan är komplett.

Ansökan om tillfälligt tillstånd för slutet sällskap kan handläggas utan remissförfarande och är normalt klara inom 3 veckor.

Sökanden ska även under handläggningstiden boka tid för att genomföra kunskapsprovet.

Avgifter

Prövningsavgifter och årliga tillsynsavgifter tas ut enligt gällande taxa.

Taxan finns på kommunens hemsida: www.stromsund.se/6484.html

Servering och detaljhandel med öl

Detaljhandel och servering av folköl ska anmälas till kommunen.

Servering av folköl får inte påbörjas innan anmälan har gjorts. Serveringsstället måste erbjuda mat.

Folköl får endast säljas i lokaler som är avsedda för stadigvarande försäljning av livsmedel och där det också säljs ätfärdiga rätter. Livsmedelsanläggningen ska vara registrerad enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april om livsmedelshygien.

Om försäljningen eller serveringen av folköl leder till problem när det gäller ordning och nykterhet eller om bestämmelserna i alkohollagen inte följs får kommunen enligt alkohollagen 9 kap 19 § förbjuda fortsatt verksamhet, eller meddela en varning.

Försäljnings- eller serveringsstället skall ha ett program för egentillsyn.

Kommunen får ta ut en avgift för tillsynen.

Tillsyn

Kommunen har, tillsammans med polismyndigheten, ansvaret för den direkta tillsynen av restauranger samt detaljhandel med och servering av folköl. Statens Folkhälsoinstitut har en nationell tillsynsroll för bland annat servering av alkohol. Länsstyrelsen ansvarar för tillsyn över kommunerna och för att vara ett stöd för kommunerna i deras arbete.

Handläggningstider

Sökanden ska även under handläggningstiden boka tid för att genomföra kunskapsprovet.

Avgifter

www.stromsund.se/6484.html

Servering och detaljhandel med öl

Servering av folköl får inte påbörjas innan anmälan har gjorts. Serveringsstället måste erbjuda mat.

Ett nära och förtroendefullt samarbete mellan krögare och tillsynspersonal är av vikt för att restaurangverksamheten skall kunna bedrivas enligt gällande lagar och bestämmelser.

Tillsynen i kombination med möjligheter till sanktioner är ett viktigt instrument för kommunen som har ansvaret för eventuella sanktioner.

Förebyggande tillsyn erbjuds genom att kommunen anordnar utbildningstillfällen och träffar för krögarna där aktuella frågeställningar tas upp med syfte att förmedla vikten av måttfull servering.

Inre tillsyn

Avser kontroll av uppgifter från olika myndigheter, av ekonomisk och personlig art samt övervakning av restaurangernas marknadsföring.

Yttre tillsyn

Innebär kontroll av att restaurangernas alkoholservering sker i enlighet med gällande tillstånd och inte bryter mot lag och riktlinjer.

Vid tillsyn läggs stor vikt vid att åldersgränsen (18 år för servering) följs och att inte överservering sker. Bedömning av ordning och nykterhet kontrolleras i och omkring restaurangen.

Tillsyn görs även över marknadsföring, utbud av alkoholfria alternativ och lättdrycker, matutbud, prissättning med mera.

Samordnad tillsyn med polis, räddningstjänst och skatt sker utifrån kommunens tillsynsplan.

Sanktioner

Sanktioner regleras i 9 kap 17 och 18 §§ alkohollagen.

Sanktioner i form av erinran eller varning ska övervägas om:

- Det inte endast tillfälligt uppkommer olägenheter ifråga om ordning och nykterhet.
- Tillståndshavaren inte följer de för serveringen och serveringstillståndets gällande lag och bestämmelser.
- Förutsättningarna som gäller för meddelande av tillstånd enligt 8 kap 12 och 14 §§ alkohollagen inte längre föreligger.

Återkallande

Avviker den bedrivna serveringen av alkoholdrycker från lag, föreskrifter eller meddelade villkor skall återkallelse av beviljat tillstånd göras enligt 9 kap 18 §.

Strömsunds
Kommun
Stræjmien tjjelte

Miljö- och byggavdelningen

Storgatan 15 • Box 500 • 833 24 Strömsund
0670-161 00 • Fax: 0670-161 05 • www.stromsund.se